

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики та перекладу

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни
«ЛЕГЕНДИ І МІФИ СВІТУ В ПОЛЬСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ»

підготовки МАГІСТРА

Луцьк – 2021

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Легенди і міфи світу в польській літературі» підготовки *магістра* спеціальності *035 Філологія*, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (Польська). Переклад».

Розробник: Тетяна Полежаєва, кандидат філологічних наук, доцент кафедри полоністики та перекладу

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри полоністики та перекладу
протокол № 2 від 15 вересня 2021 року.

Завідувач кафедри



проф. Сухарєва С.В.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4	035 Філологія (Мова і література польська). Переклад	Рік навчання – 2
		Семестр – 3
		Лекції – 20 год.
		Практичні (семінарські) – 16 год.
ІНДЗ: немає	Філолог. Викладач польської та англійської мов закладу вищої освіти. Перекладач Магістр	Самостійна робота – 76 год.
		Консультації – 8 год.
		Форма контролю: залік

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Тетяна Вікторівна Полежаєва
Кандидат філологічних наук
Доцент
Доцент кафедри полоністики та перекладу
+380501454858, Polezajeva.Tetiana@vnu.edu.ua
Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

3. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу

Силабус навчальної дисципліни «Легенди і міфи світу в польській літературі» підготовки *магістра* спеціальності *035 Філологія*, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (Польська). Переклад». Предметом вивчення навчальної дисципліни є світові легенди і міфи, котрі побутували у прадавні, давні і більш пізніх часах, знайшли своє втілення у літературах світу, їхні основоположні сюжети, образи, колізії, що становлять інтерес різних національних культур протягом усієї історії людства, літератури, різних видів мистецтва зокрема. Також прояв цих легенд і міфів у польській літературі різних часів, включно з новітньою найсучаснішою літературою та іншими видами мистецтва (архітектура, скульптура, живопис, музичне мистецтво), що вкладається в поняття *Polska sztuka współczesna*. В курсі викладені основні системні відомості про традиційні сюжети і образи художньої літератури світу, польської зокрема, їх особливості, закономірності побутування, національні відмінності та подібність, конкретні форми їх прояву, функціоналу у творчості польських письменників, також творців, мистецтвознавців тощо. Широкі знання цієї дисципліни необхідні для успішного засвоєння об'єктивних закономірностей впливу

світового історико-літературного матеріалу і процесу на розвиток польської літературної і загалом мистецької традиції.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Легенди і міфи світу в польській літературі» є визначення міри і характеру впливу світових легенд і міфів на польську літературу.

Основними завданнями дисципліни є:

- ознайомлення із світовими легендами і міфами, які побутували і побутують у сучасній літературі і культурі світу;
- визначення впливу світових легенд, міфів, їх сюжетів та образів на історичний літературний процес світу;
- проведення паралелей в історичному процесі появи легенд і міфів світу і Польщі;
- всебічний аналіз традиційного літературного компоненту у національній літературі, культурі та мистецтві Польщі;
- аналіз світового художнього процесу і долі його впливу на певні сюжети і образи польської літератури;
- зворотній вплив національних традицій польського мистецтва та літератури на світові уподобання.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ (РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ)

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Програмні результати:

- Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
- Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
- Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
- Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

- Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
- Дотримуватися правил академічної доброчесності.
- Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
- Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
- Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Легенда і міф як категорії літературознавства						
Тема 1: Легенда як жанр фольклору	8	2		6		ДС 4
Тема 2: Світові легендарні сюжети та образи.	13	2	2	8	1	ДС / Т 4
Тема 3: Польська легенда, становлення і розвиток.	13	2	2	8	1	ДС / РЗ 4
Тема 4: Генеза та еволюція міфу у світовому письменстві.	12	2	2	7	1	Д / РЗ / Т / ІРС 4
Тема 5: Світова міфологія та польська культура	12	2	2	7	1	Д / РЗ / Т 4
Модульна контрольна робота						30
Разом за модулем 1	58	10	8	36	4	50
Змістовий модуль 2. Автентичність легенд та міфів в польській літературі						
Тема 6: Легендарний Дон Жуан в п'єсі Станіслава Ржевуського.	13	2	2	8	1	ДС 4
Тема 7: Французькі ремінісценції міфів та легенд в польській народній традиції.	10	2		8		ДС / Т 4
Тема 8: Польські національні мотиви в образі Пана Твардовського (Фауст)	13	2	2	8	1	ДС / РЗ 4
Тема 9: Юрай Яношик – польський Робін Гуд. Італійський оригінал «Пінокіо» в польському контексті.	13	2	2	8	1	Д / РЗ / Т / ІРС 4
Тема 10: Образ Ніоби у творчості	13	2	2	8	1	Д / РЗ /

польського поета К.-І. Галчинського. «Польські легенди» (Legendy polskie) – серія короткометражних фільмів у жанрі наукової фантастики та фентезі.						Т 4
Модульна контрольна робота						МКР 30
Разом за модулем 2	62	10	8	40	4	50
Всього годин / балів	120	20	16	76	8	100

Форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, ПР – проєкт, ПРЗ – презентація, РЗ – розв’язування завдань, РМГ – робота в малих групах, МКР – модульна контрольна робота, Р – реферат, АЗ – аналітична записка, АЕ – аналітичне есе.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИКОНАННЯ

1. Законспектувати статтю «К сюжету о пане Твардовском: контексты "киевской" баллады Жуковского. Пушкинские чтения в Тарту 3: Материалы международной научной конференции, посвященной 220-летию В. А. Жуковского и 200-летию Ф. И. Тютчева / ред. Л. Киселева. Тарту: tartu ulikooli kirjastus, 2004. с. 41–63.» Проаналізувати сюжетологію жанрової історії на прикладі запропонованих джерел.

2. В рамках теми «Легенди і міфи: світова культура і література» використовуючи працю Н. Куна та ін. зробити доповідь про найвідоміші образи світової історії, сюжети та їх перевтілення у сучасній традиції Польщі. Супроводжуючий матеріал – презентація до двадцяти сторінок.

3. Проаналізувати джерела появи, провести аналогію з витоками, пояснити національні риси та призначення картини Ораса Верне «Польський Прометей». Зробити презентацію, обсяг до двадцяти сторінок.

4. Дослідити легенду про дракона та її витоки на прикладі твору «Мовчання вівці» (Milczenie owcy) Роберта М. Вегнера. Оформити у вигляді реферата (обсяг до десяти сторінок).

5. Образ Васеліска з оповідання «Подивися мені в очі» (Sprojrz mi w oczy) Ельжбети Херезинської. Охарактеризувати образ міфологічного персонажа та позначити національні риси.

7. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Засади поточно та підсумкового контролю викладені на сайті ВНУ імені Лесі Українки: [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Ефективність праці студента співвідносна з його відповідальним ставленням до навчального процесу. Студент повинен відповідно до затвердженого навчального розкладу відвідувати лекційні заняття, брати активну участь у практичних та семінарських заняттях, креативно ставитись до виконання практичних завдань.

Академічна доброчесність. В оцінюванні підготовки і знань студентів на практичних заняттях, особливо при проведенні контрольних заходів, викладач керується політикою академічної доброчесності, яка полягає в недопустимості плагіату, компіляції тощо ([Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату](#)).

Також, оцінювання знань та вмінь студентів залежить від їхнього своєчасного виконання визначених навчальним планом видів робіт (практичні та самостійні). Максимальний бал до кожної теми визначений у таблиці «Структура навчальної дисципліни». Перездачі незданих з поважних причин (хвороба, довідка) тем можливі за визначеним графіком. Передбачено можливість зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти ([докладніше – у Положенні](#)).

Якщо здобувач не має заборгованості з тем, винесених на оцінювання, та отримав протягом семестру не менше 75 балів, то одержує відповідний підсумковий бал – добре (75-81), дуже добре (82-89), відмінно (90-100). У випадку, коли здобувач отримав менше як 76 балів або хоче покращити результат, то складає іспит згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Також студент може отримати оцінку за якусь тему чи кілька тем (блок), не тільки склавши її (їх) викладачеві, а й у разі, якщо він взяв участь у роботі сертифікатного курсу.

8. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль успішності здобувача (залік) має два модулі:

1. Модуль перший складається з: 4 (8 годин) практичних занять та самостійної роботи: (20 балів), і МКР №1 (30 балів). Наскрізна тема: Легенда і міф як категорії літературознавства;
2. Модуль другий складається з: 4 (8 годин) практичних занять та самостійної роботи: (20 балів), і МКР №2 (30 балів). Наскрізна тема: Автентичність легенд та міфів в польській літературі.

В разі нестачі необхідної кількості балів для задовільної оцінки (менше 60 балів), які можна отримати протягом семестру, студент може скласти залік. Питання для заліку вміщують весь матеріал, що був пройдений протягом вивчення курсу.

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всівидинавчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Полежаєва Т.В. Методика цілісно-системного аналізу літературного твору. Теорія і практика. Частина перша. Київ-Луцьк: ЛЦСД, 2019. 72 с.
2. Полежаєва Т.В. Методика цілісно-системного аналізу літературного твору. Теорія і практика. Частина друга. Київ-Луцьк: ЛЦСД, 2020. 72 с.
3. Полежаєва Т.В. Зміст і форма літературного твору, їх типи і види. Тематичний словник-довідник з літературознавства. Київ-Луцьк : ЛЦСД, 2020. 72 с.
4. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т.1. / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К. : ВЦ «Академія», 2007. 608с.
5. Петриченко Н. Г. “Благородні розбійники” в образній системі фундаментальних історичних творів в українській, польській, російській літературі першої половиниXIX ст. / Н. Г. Петриченко // Мова і культура. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. Вип. 11. Т. I (113). С. 261–266;
6. Петриченко Н. Історичні та легендарні постаті в російській, українській та польській прозі першої половини XIX століття / Надія Петриченко // Наукові записки. Серія : літературознавство / [за ред. проф. М. Ткачука]. Тернопіль : ТНПУ, 2009. Вип. 26. С. 255–265.
7. Літературна компаративістика. Вип. I, II, III, IV. К.: ПЦ „Фоліант”, 2005.
8. Українсько-польські літературні контексти доби бароко. Зб. наук. праць. Київські полоністичні студії. Т. VI. К., 2004.
9. Українська школа в літературі і культурі українсько-польського пограниччя Т.7 Київ, 2005. 598 с.
10. Казки про Пінокіо <https://Users/Owner/Downloads/1271-15-1586-1-10-20190916.pdf>
11. Історії та традиції Польщі <https://culture.pl/ru/article/polskie-fantasticheskie-tvari-i-gde-oni-obitayut>